

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Ion Căpățină în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2019, în cauza penală, în privința lui

Trofaila Mihai XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în mun. XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 15.10.2019 pînă la 22.07.2019;

Instanța de apel de la 21.08.2019 pînă la 05.11.2019;

Instanța de recurs de la 20.02.2020 pînă la 03.06.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 iulie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Trofaila Mihai a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor pe un termen de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, i s-a adăugat parțial pedeapsă stabilită și neexecutată prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2018 și i s-a aplicat lui Trofaila Mihai pedeapsa definitivă de 1 an și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor pe un termen de 3 ani.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Trofaila Mihai, la 19 decembrie 2017, aproximativ la ora 14:15, a fost reținut de către colaboratorii Batalionului de Reacționare Operativă al DP mun. Chișinău, în timpul exercitării obligațiilor de serviciu de menținere a ordinii publice, pe str. XXX, mun. Chișinău, deoarece manifesta un comportament neadecvat fiind suspectat în consum de droguri. Ulterior, ultimului i-a fost solicitat să urmeze la IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, unde benevol a predat un pachetel din hârtie cu masa vegetală de culoare gălbuie cu miros specific. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1 -R -612 din 21 februarie 2018 masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galben-cafenie, conține cannabinoidul sintetic - MDMB(N) - 2201, care în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr.1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, nu este inclus. Cantitatea masei vegetale în care se conține cannabinoidul sintetic MDMB0V) -2201 constituie 1,394 gr, care conform Hotărârii

Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 se atribuie la proporții deosebit de mari. Conform informației furnizate de IMSP Dispensarul Republican de Narcologie de comun cu Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor, substanța MDMA(N)-2201 constituie analog al substanței AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabelul nr.1 substanțelor narcotice neutilizate în scopuri medicale. Lista nr.2 Substanțele psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05 octombrie 2004.

3. Nefiind de acord cu sentința prime instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-1 recunoaște culpabil pe Trofaiu Mihai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul special pe un termen de 3 ani. Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor a-i stabili pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul special pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acuzarea a considerat că, pedeapsa aplicată este ilegală, or constatând că condamnatul a săvârșit infracțiunea menționată, n-a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, fapt că ultimul a săvârșit anterior infracțiuni similare. Mai mult ca atât, în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, stabilind pedeapsa definitivă, instanța a indicat că se adaugă parțial pedeapsa stabilită și neexecutată prin sentința Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 01.11.2018, însă de facto nu a fost adăugat nimic.

3.1. Nefiind de acord cu sentința prime instanțe, apărătorul Roșca Maxim în numele inculpatului Trofaiu Mihai, a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei decizii prin care inculpatul Trofaiu Mihai să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii și stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu aplicarea art. 84 Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani sau suspendarea parțială a executării pedepsei penale pe un termen de 8 luni.

Apărarea a considerat că, prima instanță a ignorat și nu a motivat cerințele apărării privind aplicarea unei pedepse cu suspendare condiționată sau suspendare condiționată parțial conform art. 90-90¹ Cod penal la limita minim posibilă, instanța nemotivat a aplicat o pedeapsă prea aspră, de aceea consideră că este necesar de a lua în considerație următoarele circumstanțe, cum ar fi: inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii; a recunoscut vina integral, se căiește sincer de cele comise, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, a colaborat cu OUP, nu are antecedente penale și este caracterizat pozitiv.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul apărătorului Roșca Maxim în numele inculpatului Trofaiu Mihai, declarat împotriva sentinței Judecătoria Chișinău sediul Buiucani din 22 iulie 2019.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe în partea numirii pedepsei definitive și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se numește pedeapsa definitivă lui Trofaila Mihai, pentru concurs de infracțiuni, conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumularea parțială a pedepsei numite prin sentința atacată cu pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 01 noiembrie 2018, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Trofaila Mihai a săvârșit infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, cu toate că inculpatul Trofaila Mihai, în cadrul instanței de fond și celei de apel și-a recunoscut vina, vinovăția acestuia se dovedește integral de întreaga sistemă de probe, materiale și documente anexate la dosar, cu ar fi: declarațiile martorului Țurcan Afanasie, (f.d. 17); declarațiile martorului Odobescu Sergiu, (f. d. 22); declarațiile martorului Ivanov Tudor, (f.d. 18); procesul - verbal privind actele de constatare din 19 decembrie 2017, conform căruia, Trofaila Mihai a dat explicații, confirmând faptul predării a unui pachetel cu masă vegetală de culoare gălbuie cu miros specific (f. d. 6); raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-612 din 21 februarie 2018 conform căruia masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galben-cafenie conține cannabinoid sintetic MDMB(N)-2201, cu masa de 1,394 gr., care este analog al substanței AB-PINACA-CITM. (f.d. 10-13); Corpul delict - masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galben-cafenie care conține cannabinoid sintetic MDMB(N)-2201, cu masa de 1,394 gr., care este analog al substanței AB-PINACA-CHM - care se află la materialele cauzei penale.

Prin urmare, instanța de apel a constatat cu certitudine că Trofaila Mihai a comis infracțiunea imputată lui, prevăzută de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal, după semnele: păstrarea analogului substanțelor stupefiante în proporții deosebit de mari. Totodată, potrivit materialelor cauzei, inculpatul Trofaila Mihai, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d. 84), cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social a infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită intenționat, conform prevederilor art. 16 Cod penal, se referă la infracțiuni grave, că circumstanțe atenuante și circumstanțe agravante în privința lui Trofaila Mihai n-au fost reținute, de personalitatea infractorului, care deși este fără antecedente penale, acesta anterior a mai fost în conflict cu legea, fiind anterior judecat pentru infracțiuni similare și anume: prin sentința judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 01 noiembrie 2018, inculpatul Trofaila Mihai a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) și 217 alin. (4), lit. b) Cod penal cu aplicarea art. 70 alin. (31) Cod

penal și a fost condamnat: în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - 3 luni închisoare și în baza art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal - 1 an și 4 luni închisoare, cu privare de dreptul de a exercita activitatea de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora pe un termen de 3 ani. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni i prin cumul parțial al pedepselor aplicate stabilindu-i-se lui Trofaiila Mihai pedeapsa definitivă 1 an și 6 luni închisoare cu privare de dreptul de a exercita activitatea de păstrare, transportare, vânzare a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora pe un termen de 3 ani. Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată sub formă de închisoare lui Trofaiila Mihai fiind suspendată pe un termen de 2 ani.

Astfel, deși instanța de fond a indicat că, în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, instanța a indicat că se adaugă parțial pedeapsa stabilită și neexecutată prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2018, i-a aplicat pedeapsa definitivă de 1 an 6 luni închisoare or, în acest caz pedeapsa definitivă trebuia să fie pe un termen mai mare de 1 an 6 luni închisoare.

Din aceste considerente, având în vedere că infracțiunea în prezenta cauză penală a fost comisă la data de 19 decembrie 2017, adică înainte de a fi pronunțată sentința din 01 noiembrie 2018, instanța de apel a considerat necesar de a admite apelul procurorului și de a-i numi pedeapsa definitivă lui Trofaiila Mihai pentru concurs de infracțiuni, conform prevederilor art. 84 alin.(4) Cod penal, prin cumularea parțială a pedepsei numite prin sentința atacată cu pedeapsa numită prin sentința Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 01 noiembrie 2018, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea drogurilor pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip semiînchis or, potrivit art. 72 alin.(3) Cod penal „ în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție”.

Astfel, la stabilirea felului și măsurii de pedeapsă, instanța de apel ține cont de persoana celui vinovat, care deși este fără antecedente penale, acesta anterior a mai săvârșit infracțiuni similare, inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, și ținând cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă consideră că o altă pedeapsă decât cea privativă de libertate reală nu-și va atinge scopul or, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, „pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”.

Instanța de apel, la stabilirea măsurii de pedeapsă, a luat în considerație caracterul și gradul pericolului social și prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, Trofaiila Mihai, care nu este angajat în câmpul muncii, de faptul că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer și din aceste considerente, consideră că inculpatul Trofaiila Mihai trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile indicate și a considerat că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă, cu aplicarea pedepsei închisorii cu executare în penitenciar.

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea

blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea de noi infracțiuni, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

În concluzie, instanța de apel a remarcat că la individualizarea pedepsei, a ținut cont de principiile care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, iar corectarea inculpatului Trofaiu Mihai, va fi posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii, cu executarea reală a ei. Astfel, instanța de apel a conchis că această pedeapsă este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, constatate de către instanța de apel.

Totodată, în argumentarea apelului, apelantul apărătorul a considerat oportun de a aplica în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei sau suspendarea condiționată parțială conform art. 90¹ Cod penal.

Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea în cauza supusă judecării se atestă, că apelantul, la motivarea aplicării prevederilor art. 90 sau art. 90¹ Cod penal în privința inculpatului, a invocat repetat prezența circumstanțelor atenuante. Instanța de apel, însă, a menționat că în cazul în care instanța de judecată a redus pedeapsa, conform art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, aceste circumstanțe nu mai pot servi drept temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal sau a art. 90¹ Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Ion Căpățină în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei prea aspre, motivând că, potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, în termenul pedepsei aplicate se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe, astfel, instanța de apel neîntemeiat a înăsprit pedeapsa.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, apărătorul semnaleză drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, precum că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, acest temei nu și-a găsit confirmarea în instanța de recurs, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia cu aplicarea pedepsei cu izolare de societate, considerând că aceasta este una echitabilă faptelor comise.

Cît privește dezacordul apărării privind înăsprirea pedepsei, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, stipulează următoarele, *„Conform prevederilor alin.(1)–(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.”*. Astfel, instanța de apel nu a depășit limitele pedepsei în cauza vizată.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 84 Cod penal și art. 364/1 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de către recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Ion Căpățină în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2019, în cauza penală, în privința lui **Trofaila Mihai Vladimir**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **02 iulie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan